

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯКОСТІ ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ УСТАНОВА
«НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ ЯКОСТІ
ОСВІТИ»**

Додаток до рішення колегії
Державної служби якості освіти
України

«сч» сервіс 2024 року
Протокол № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної освітньої установи
«Навчально-методичний
центр з питань якості освіти»

Марія АЛЕКСАНДРОВА

_____ 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Голова Державної служби
якості освіти України

Руслан ГУРАК

_____ 2024 року

**Освітня програма
«НОВІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.
ІНСТИТУЦІЙНИЙ АУДИТ»**
з підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних, наукових
працівників закладів освіти та наукових установ

**ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 011 ОСВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА
У СФЕРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ ОСІБ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ**

Київ 2024

Пояснювальна записка

Освітню програму «Нові підходи до оцінювання роботи закладу освіти. Інституційний аудит» (далі – Програма) розроблено відповідно до законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», наказу МОН України від 09.01.2019 р. №17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», наказу МОН України від 30.01.2021 р. №493 «Деякі питання здійснення державного нагляду (контролю) у сфері загальної середньої освіти», положення про Державну службу якості освіти України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168, наказу ДСЯО від 8 вересня 2021 року № 01-11/58 «Про внесені зміни у додатки до наказу Державної служби якості освіти України від 29.03.2021 № 01-11/25 «Про забезпечення проведення інституційних аудитів закладів загальної середньої освіти», листа Державної служби якості освіти України від 28.05.2019 р. № 01/01-22/1333 «Щодо окремих питань формування системи забезпечення якості освіти», актуальних наукових розробок у галузі менеджменту освіти та на основі чинних нормативних документів.

Актуальність Програми зумовлена об'єктивними вимогами щодо розбудови системи забезпечення якості освіти.

Цільова аудиторія — педагогічні працівники ЗЗСО.

Мета навчання за Програмою — розширити, поглибити знання слухачів щодо інституційного аудиту як інструменту зовнішнього забезпечення якості освіти в ЗЗСО; сформувати у слухачів розуміння нових підходів до оцінювання роботи закладу освіти, що базуються на прозорості, інноваційності та партнерстві; підготувати слухачів до проходження інституційного аудиту.

Основні завдання:

- сприяти поглибленню знань слухачів щодо сутності понять «якість освіти»; «якість надання освітніх послуг», «якість освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти» та інструментів їх оцінювання;
- сформувати у слухачів розуміння головної місії інституційного аудиту в ЗЗСО;
- надати інформацію про вимоги та критерії оцінювання якості освітньої діяльності, управлінських процесів, якості педагогічної діяльності й системи оцінювання здобувачів освіти під час інституційного аудиту в ЗЗСО;
- розвинути навички цілісного бачення структури освітньої діяльності ЗЗСО, її оцінювання;
- сприяти виробленню у слухачів позитивного ставлення до нових підходів щодо оцінювання освітнього процесу;
- підготувати слухачів до проходження інституційного аудиту;
- сприяти особистісному та професійному розвитку слухачів на основі активізації їхнього професійного досвіду та соціальних запитів держави.

Результати навчання:

- розуміння мети інституційного аудиту в ЗЗСО;
- володіння знаннями з питань проходження інституційного аудиту ЗЗСО;
- демонстрація позитивного ставлення до нових підходів щодо оцінювання освітнього процесу в ЗЗСО;
- бути морально підготовленими до проходження інституційного аудиту;
- здатність адаптуватися до змін в освітньому просторі.

Навчально-методичне забезпечення:

У відповідності зі структурно-логічною схемою опанування навчальним матеріалом передбачається використання інтерактивних методів навчальної взаємодії. Зокрема, тренінгова діяльність, інтерактивні лекції, workshop та ін.

Для активізації навчальної діяльності використовують презентаційні матеріали; матеріали, що розміщені в мережі Інтернет; опитувальники, що створені в google-формах; активне обговорення навчальних завдань на навчальній й платформі.

За результатами навчання слухачі проходять вихідне тестування й отримують сертифікат встановленого зразка.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

Зміст Програми

Тематика навчальних занять	Кількість годин	Результати навчання слухачів	Здобуті компетентності
Вхідне тестування	1 год.		
Система забезпечення якості освіти в Україні			
Модуль 1. Державна політика у сфері забезпечення якості освіти			
<p>1.1. Нормативно-правові та науково-методичні аспекти системи забезпечення якості освіти в Україні.</p> <p>1.2. Мета, складові та особливості функціонування системи забезпечення якості освіти в Україні.</p> <p>1.3. Стандарти ЄС щодо оцінки якості освіти.</p> <p>1.4. Місія та повноваження ДСЯО України та її територіальних органів, органів місцевого самоврядування щодо забезпечення якості освіти.</p>	10 год.	<p><i>Знають:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • нормативно-правові та науково-організаційні засади державної політики щодо забезпечення якості освіти; • європейські стандарти оцінки якості освіти; • місію та повноваження ДСЯО України та її територіальних органів. <p><i>Уміють:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати нормативно-правові акти у сфері освіти. 	<p><i>Здатність:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • використовувати нормативно-правові акти у практичній діяльності.
Модуль 2. Система забезпечення якості освіти та її складові			
<p>2.1. Мета розбудови та функціонування системи забезпечення якості освіти в Україні.</p> <p>2.2. Складові системи забезпечення якості освіти та їх характеристика.</p>	2 год.	<p><i>Знають:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • мету та особливості функціонування системи забезпечення якості освіти; • змістові характеристики системи забезпечення якості освіти та її складових. <p><i>Уміють:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • окреслити мету розбудови та функціонування системи забезпечення якості освіти в Україні; 	<p><i>Здатність:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • до розуміння та формування світоглядного ставлення до розбудови системи забезпечення якості освіти в Україні.

		<ul style="list-style-type: none"> • назвати змістові характеристики системи забезпечення якості освіти та її складових. 	
Інституційний аудит як дієвий інструмент системи зовнішнього забезпечення якості освіти в ЗЗСО			
Модуль 1. Система зовнішнього забезпечення якості освіти.			
<p>1.1. Сутність, інструменти, процедури та заходи зовнішньої системи забезпечення якості освіти.</p> <p>1.2. Взаємозв'язок зовнішньої і внутрішньої систем забезпечення якості освіти.</p>	2 год.	<p><i>Знають:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • сутність та структуру системи зовнішнього забезпечення якості освіти; • інструменти, процедури та заходи зовнішньої системи забезпечення якості освіти. <p><i>Уміють:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • розкрити сутність та структуру системи зовнішнього забезпечення якості освіти; • пояснити, як взаємопов'язані між собою внутрішня і зовнішня системи забезпечення якості освіти. 	<p><i>Здатність:</i></p> <p>проаналізувати зовнішню систему забезпечення якості освіти в ЗЗСО на основі системного підходу.</p>
Модуль 2. Інституційний аудит в ЗЗСО: що треба знати педагогічним працівникам			
<p>2.1. Нормативно-правові акти щодо проведення інституційного аудиту в ЗЗСО.</p> <p>2.2. Сутність, мета інституційного аудиту в ЗЗСО.</p> <p>2.3. Етапи, технологічна карта проведення інституційного аудиту та організація роботи експертної групи.</p> <p>2.4. Методика оцінювання освітніх і управлінських процесів.</p> <p>2.5. Інструментарій для проведення</p>	16 год.	<p><i>Знають:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • нормативно-правові акти щодо проведення інституційного аудиту в ЗЗСО; • сутність, мету інституційного аудиту в ЗЗСО. • процедури проведення інституційного аудиту ЗЗСО; • методику оцінювання освітніх і управлінських процесів ЗЗСО під час проведення інституційного аудиту. <p><i>Уміють:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • охарактеризувати 	<p><i>Здатність:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати набуті знання під час підготовки до проходження інституційного аудиту.

інституційного аудиту ЗЗСО (оглядово) 2.6. Основні методи збору інформації під час проведення інституційного аудиту. 2.7. Документи, що складаються за результатами проведення інституційного аудиту (оглядово).		сутність, мету інституційного аудиту в ЗЗСО; • провести оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів ЗЗСО за визначеними напрямками інституційного аудиту;	
Вихідне тестування	1 год.		
Усього	30 год.		

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «НОВІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ. ІНСТИТУЦІЙНИЙ АУДИТ»		
A	Мета	
	підготувати педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти до створення і розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО.	
B	Характеристика Програми	
1	Функціональна спрямованість	Розвиток професійної компетентності педагогічних працівників ЗЗСО щодо підготовки до проходження інституційного аудиту та підвищення якості освітньої діяльності.
2	Фокус	На фомуванні єдиного розуміння якості освіти та освітньої діяльності, місії і особливостей нових підходів до оцінювання роботи закладу освіти, спрямованих на підвищення якості освіти в ЗЗСО незалежно від їх підпорядкування та форми власності.
3	Орієнтація	Поглиблення, розширення знань та розвиток складових професійної компетентності педагогічних працівників ЗЗСО щодо підвищення якості освітньої діяльності.
4	Особливості	Слухачі набувають знань про нормативно-правову, науково-методичну підтримку зовнішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО, ознайомлюються з новими підходами до оцінювання освітнього процесу. Отримані знання і навички будуть корисними на практиці під час підготовки до проходження інституційного аудиту. Форма навчання: дистанційна; проходить на відповідній навчальній платформі Програма складається з чотирьох модулів. Загальна кількість годин – 30 (1 кредит ЄКТС). Підсумкове оцінювання результативності проходження навчання здійснюється шляхом вихідного тестування. Після успішного складання вихідного тесту слухачі отримують сертифікат встановленого зразка.
5	Цільова група	Педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти.
C	Професійні вимоги (компетенції) та продовження навчання	

1	Професійні вимоги (компетенції)	Визначає посадова інструкція.
2	Продовження навчання	Програма передбачає можливість подальшого розвитку професійної компетентності педагогічних працівників ЗЗСО з питань зовнішньої системи забезпечення якості освіти в закладах загальної середньої освіти.
D Стиль та методика навчання		
1	Підходи до викладання та навчання	У відповідності зі структурно-логічною схемою опанування навчальним матеріалом передбачається використання інтерактивних методів навчальної взаємодії. Задля активізації навчальної діяльності використовують відеолекції, презентаційні матеріали, матеріали, що розміщені в мережі Інтернет, опитувальники в google-формах, активне обговорення навчальних завдань на навчальних платформах.
2	Система оцінювання	Опанування навчальним матеріалом передбачає використання методів поточного та підсумкового контролю. Зокрема, оцінювання активності участі на заняттях, обговорення навчальних завдань на платформі тощо. Крім того, передбачається розв'язання навчальних завдань в online-режимі на на навчальних платформах. Методи оцінювання: вхідне тестування, поточне оцінювання (здійснюється шляхом виконання самостійних завдань на платформі), вихідне тестування.
E Інтегральна компетентність: <i>Слухач набув інтегральної компетентності з питань процедури проходження інституційного аудиту – важливого інструменту для оцінки та поліпшення якості навчання в закладі освіти.</i> Інтегральна компетентність: сформованість професійної культури педагога з питань інституційного аудиту; здатність застосовувати набуті знання під час підготовки до проходження інституційного аудиту; вміння ефективно розв'язувати завдання, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності ЗЗСО.		
Професійні компетентності: соціально-комунікативна компетентність; інноваційна, громадянська та соціально-партнерська компетентності; управлінська та педагогічна компетентності; професійна компетентність аудитора; ІТ-компетентність роботи з автоматизованими системами; професійна компетентність, володіння PR-технологіями; професійно-управлінська компетентність, соціально-психологічна та професійно-культурна компетентність.		
Загальнопрофесійні		
1	Знання основних нормативно-правових актів у галузі освіти, основ педагогіки, психології, соціальної педагогіки, менеджменту освіти.	
2	Здатність до адаптації та ефективної діяльності в новій ситуації. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	
3	Здатність встановлювати контакт з учасниками освітнього процесу.	
4	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, до розуміння предметної області професійної діяльності.	
5	Здатність організації та проведення досліджень на відповідному рівні, до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел та проведення оцінки ситуації.	
6	Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності й мультикультурності.	
Спеціально-професійні		
7	Володіння інструментами, методикою з питань оцінювання освітніх та управлінських процесів, аналізу якості педагогічної діяльності та формування освітнього середовища. Навички управління інформацією.	

8	Здатність підтримувати нові підходи до оцінювання роботи закладу освіти та на їх основі проєктувати і реалізувати освітню діяльність.	
	Загальнонаукові	
9	Знання теоретичних основ та сучасних досягнень освітнього менеджменту, педагогіки, психології, соціальних наук.	
	Інструментальні	
10	Використання ІТ-технологій, ресурсів Інтернет в професійній діяльності.	
11	Здатність будувати ефективну комунікативну взаємодію із учасниками освітнього процесу.	
12	Уміння аналізувати ситуацію та ухвалювати оптимальні рішення.	
	Соціально-особистісні	
13	Володіння лідерськими якостями.	
14	Володіння загальнолюдською культурою та відповідати етичним вимогам до педагогічних працівників.	
15	Дотримуватися принципів академічної доброчесності.	
	Програмні складові професійної компетентності	
1	Загальні	Розуміти нові підходи до оцінювання освітнього процесу ЗЗСО.
		Застосовувати знання в практичних ситуаціях.
		Вчитися і бути сучасно навченим.
		Шукати, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел.
		Використовувати ІТ-технології.
		Сприймати нове.
		Генерувати нові ідеї.
		Адаптуватися та діяти в новій ситуації.
		Виявляти та вирішувати проблеми.
		Розробляти та управляти проєктами.
		Працювати у команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
		Сприймати думки інших людей.
		Конструктивно висловлювати свої думки.
		Працювати автономно.
		Проявляти ініціативу.
		Приймати обґрунтовані рішення.
		2
Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.		
Спілкуватися, слухати, проявляти емпатію.		
Оцінювати власні знання.		
Бути відкритим і сприйнятливим до нового.		
Мотивувати людей до досягнення спільної мети.		
Аналізувати власні помилки.		
Спостерігати та аналізувати.		
Бути здатним до мережевої взаємодії.		
Викладати та аргументувати свою позицію.		
	Знання	Планувати, проєктувати та досліджувати у сфері освіти.
		Створювати сприятливі умови для роботи в команді.
		Ставитися з повагою до учасників освітнього процесу.
	Програмні результати навчання	
	Знання	Вимог чинного законодавства з питань проведення інституційного аудиту в ЗЗСО. Мету, складові та особливості інституційного аудиту.

		<p>Сутності термінів «якість освіти»; «якість надання освітніх послуг», «якість освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти» та інструменти їх оцінювання.</p> <p>Вимог та критеріїв оцінювання якості освітньої діяльності, управлінських процесів, якості педагогічної діяльності й системи оцінювання здобувачів освіти.</p> <p>Процедури проведення інституційного аудиту в ЗЗСО внутрішнього моніторингу як засобу оцінювання якості шкільної освіти.</p> <p>Механізмів забезпечення академічної доброчесності під час проходження інституційного аудиту.</p>
	Уміння	<p>Використовувати професійну термінологію.</p> <p>Використовувати інструменти, методики створення і розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО.</p> <p>Використовувати методики інституційного аудиту з метою визначення ефективності освітнього процесу в ЗЗСО.</p> <p>Досягати результатів засобами продуктивної комунікаційної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій).</p> <p>Вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації.</p> <p>Дотримуватися принципів академічної доброчесності.</p>
	Навички	Здатність розвивати свій професійний та загальнокультурний рівні.
	Ставлення	<p>Демонстрування толерантної поведінки. Терпимість та повага до думки та ставлень інших.</p> <p>Вміння коригувати свою поведінку у процесі комунікації.</p> <p>Здатність аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, ухвалювати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.</p>
Обсяг годин/кредитів ЄКТС, який необхідний для реалізації Програми		
Загальна тривалість курсу 30 академічних годин (24 години – лекційна частина, 6 годин – самостійна), що відповідає 1 кредиту ЄКТС.		

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ТЕМ

Розділ	Модулі	Навчальні заняття
Система забезпечення якості освіти в Україні 10 год.	Модуль 1. Державна політика у сфері забезпечення якості освіти	1.1. Філософія освіти третього тисячоліття: проблеми та перспективи становлення.
		1.2. Мета, складові та особливості функціонування системи забезпечення якості освіти в Україні.
		1.3. Стандарти ЄС щодо оцінки якості освіти.
		1.4. Повноваження ДСЯО та її територіальних органів, органів місцевого самоврядування щодо забезпечення якості освіти.
	Модуль 2. Система забезпечення якості освіти та її складові	2.1. Мета розбудови та функціонування системи забезпечення якості освіти в Україні. 2.2. Складові системи забезпечення якості освіти та їх характеристика.

Інституційний аудит як дієвий інструмент системи зовнішнього забезпечення якості освіти в ЗЗСО 14 год.	Модуль 1. Система зовнішнього забезпечення якості освіти	1.1. Сутність, інструменти, процедури та заходи зовнішньої системи забезпечення якості освіти.
		1.2. Взаємозв'язок зовнішньої і внутрішньої систем забезпечення якості освіти.
	Модуль 2. Інституційний аудит в ЗЗСО: що треба знати педагогічним працівникам	2.1. Нормативно-правові акти щодо проведення інституційного аудиту в ЗЗСО.
		2.2. Сутність, мета інституційного аудиту в ЗЗСО.
		2.3. Етапи, технологічна карта проведення інституційного аудиту та організація роботи експертної групи.
		2.4. Методика оцінювання освітніх і управлінських процесів.
		2.5. Інструментарій для проведення інституційного аудиту ЗЗСО (оглядово).
		2.6. Основні методи збору інформації під час проведення інституційного аудиту.
		2.7. Документи, що складаються за результатами проведення інституційного аудиту (оглядово).